

REZIME

Predmet istraživanja rada jeste razmatranje pitanja mehanizama bankarskih kriza – različitih koncepata bankarskih kriza i osnovnih faktora (makro i mikroekonomskih) koji utiču na njihovo formiranje – kao i načinima za njihovo rešavanje. Sam predmet ovog rada može se podeliti na teoretski, praktični i operativni.

U teoretskom delu rada objašnjeni su osnovni pojmovi, termini, definicije i mehanizmi bankarskih kriza kao i načina da se kriza prebrodi. Dok se u operativnom delu rada daju konkretni primeri bankarskih kriza u zemljama različitog stepena razvijenosti i različiti modeli prevazilaženja kriza koje su date zemlje primenile. U radu postoji povezanost kao i stalna interakcija između teoretskog i operativnog dela.

Teorija bankarskih kriza je oblast koja se intenzivno razvija u poslednje dve i po decenije. Određeni problemi obrađeni su polovinom 20-og veka do forme teorijskih paradigmi, ali su to više bile opservacije na temu anomalija u ekonomskoj dinamici, nego jasno formulisani teorijski okvir za analizu fenomena kriza u finansijskom sektoru. U osamdesetim i devedesetim godinama prošlog veka broj kriza banaka drastično se povećao u odnosu na period neposredno posle Drugog svetskog rata, što je uzrokovalo razvoj, odnosno, ekspanziju različitih teorijskih stavova vezanih za ovu problematiku. U ovaj teorijski milje integrisana je intencija da se formulisanim teorijskim i analitičkim aparatom objasni fenomenologija kriznih epizoda, tj. kriza kako u razvijenim, tako i u tranzicionim zemljama.

Ključne reči: kriza, banka, ekonomija, kapital, kredit, rizik, kamatna stopa, monetaristička škola, itd.

UVOD

Često je verovanje da kriza bankarskog sistema proizilazi isključivo iz makroekonomskog konteksta, zbog čega će ako se primeni odgovarajuća makroekonomska politika ekonomija ojačati, a banke prevazići svoje probleme. Po ovom verovanju, dok makroekonomska politika ne da rezultate, nema svrhe preduzimati bilo kakve mere za ozdravljenje bankarskog sistema.

Kriza makroekonomskog konteksta ima odlučujući uticaj na stanje banaka, ali su pogrešno upravljanje bankama, neefikasan sistem kontrole i politički uticaj, u krajnjoj liniji jednako značajni za pojavu insolventnosti banaka kao i makrokontekst u kome banke posluju. Insolventnost banaka ako se ne podvrgne odgovarajućem tretmanu vodi do rasta pogrešne alokacije sredstava i porasta gubitka, koji se na kraju materijalizuju kao fiskalni deficit. U takvoj situaciji makropolitici je teško da bude uspešna i ostvari privredni rast, ukoliko se u isto vreme ne obrati pažnja i na makro i institucionalne aspekte. Ako se to ne učini, uobičajeni recepti za podsticanje privrednog rasta i konkurencije koji funkcionišu u uslovima ekonomske stabilnosti pokazaće se kao kontraproduktivni. Bankarske krize su globalna pojava. i sanacija banaka predstavlja svetski proces. Međutim, dok je u razvijenim zemljama cilj sanacije banaka zaštita poverilaca, dotle se u zemljama u tranziciji radi o tome da se paralelno sa prelaskom na tržišne uslove privređivanja bankarski sistem u hodu prilagođava kako bi i sam prihvatio tržišne kriterijume poslovanja. U oba slučaja sanacija banaka usmerena je ka postizanju što veće efikasnosti u funkcionisanju bankarskog i celokupnog

finansijskog sistema. Takav bankarski sistem predstavlja ključnu kariku stabilnog i uspešnog privrednog razvoja svake zemlje.

1. KRIZE BANAKA

Kriza pojedinačne banke označava njenu nesolventnost, tj. nemogućnost da izmiri svoje celokupne obaveze. To je situacija kada su zbog brojnih problema u poslovanju, pre svega zbog problematičnog kvaliteta njene aktive, ukupne obaveze veće od active i imovine banke, tj. kada banka ima negativnu neto vrednost ili kapital. U saglasnosti sa opštim bankarskim principima i ukoliko normalno funkcioniše sistem bankarske regulacije i supervizije, takve banke, ili propadaju, ili se preuzimaju od strane drugih solventnih banaka, ili se na drugi način restrukturiraju i rehabilituju.

Bankarskom krizom se označava stanje široko rasprostranjene nesolventnosti banaka koja poprima karakteristike epidemije i pretili opštim slomom bankarskog i finansijskog sistema. Indikatori krize su nesolventnost više od 50% banaka u jednoj ekonomiji¹. Zbog povezanosti bankarskog sistema retki su pojedinačni slučajevi bankarskih kriza, već dolazi do stvaranja panike i opšteg nepoverenja u bankarski sistem.

Bez obzira na razvijenost bankarskog sistema, u bilo kojoj zemlji dolazi do povremenih finansijskih kriza pojedinih banaka ili grupe banaka, a u zemljama u razvoju i do krize bankarskog sistema u celini². U svim tim slučajevima treba ispitati uzroke krize i preispitati nadzor i kontrolu banaka.

Uzroci kriza i problema bankarskog sistema su:

1. Neusklađenost operativnih troškova predstavlja neprimerenost veličine banke merene mrežom filijala i brojem zaposlenih u odnosu na smanjeni obim poslovanja banke usled brojnih otpora da se banka pravovremeno rekonstruiše.
2. Neskladan rast depozitnih kamatnih stopa iznad tržišnog nivoa u cilju privlačenja novih depozita, sprečavanja povlačenja postojećih depozita ili pokrića troškova poslovanja. Time se sužava kamatna marža, a gubici se uvećavaju.
3. Povećanje aktivnih kamatnih stopa u cilju očuvanja minimalne profitabilnosti banke. U uslovima kada je kreditni potencijal banke ograničen, banka poseže za što višim kamatnim stopama na kredite. Rezultat su viša kamatna marža i kamatni prihodi, ali samo na papiru, jer je stepen naplativosti obračunate kamate vrlo nizak. Tako visoke kamatne stope prihvataju, ili već postojeći veliki dužnici, ili špekulanti.
4. Pogoršanje zajmovnog portfolija banke, npr., u smislu sve većeg učešća loših zajmova u ukupnim zajmovima koje nastaje kao posledica pokušaja banaka da održe u životu velike dužnike, koji bi u bankrotstvo sa sobom povukli i same banke.
5. Nezdrava tzv. korporativna kultura koja se manifestuje u ponašanju bankarskog menadžmenta kao i usled nedelovanja tj. nehvatanja u koštac sa problemima.

1.

¹ Božić, R., „Bankarske krize i restrukturiranje banaka“, Ekonomski fakultet, Srpsko Sarajevo, 1999.str. 63.

² Malović, M., „Međunarodne finansijske krize“, Centar za izdavačku delatnost Ekonomskog fakulteta u Beogradu, Beograd, 2006. str. 112.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

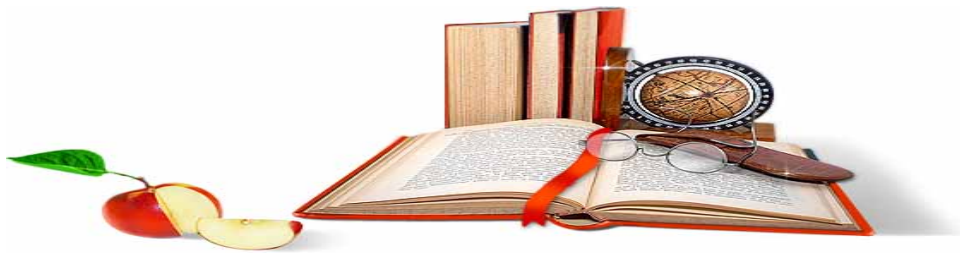
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com

- 2.
- 3.